

Egy idomított csimpánz gondolatai

2025 augusztus 28. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A városi íróasztal-szakértők a vidéki problémák beazonosítására is képtelenek.

Alig fejeztem be az idei aratást és töltöttem fel a takarmánytároló silókat a jószágok jövő évi takarmány szükségletét fedező gabonafélékkel, amikor megtudtam Kökény Attilától, a Tisza Párt agrárszakértőjét, hogy

egy idomított csimpánz vagyok, négy-öt veszteséges haszonnövényt természetek versenyképtelenül, magas önköltséggel és talajpusztító szántással, támogatásból élek, továbbá képtelen vagyok a gondolkodásra és a fejlődésre.

Rögtön utánaolvastam az 1986-ban még KISZ-díjjal kitüntetett Kéri László (végzettsége: jogász, szakmája: politológus, mezőgazdasági képzettsége és ismerete: nincs) véleményét, mely szerint „ennek a Fidesz-korszaknak a legnagyobb csapása ez a földalapú támogatás, mely azt jelentette, hogy elterelte a gabona, a nagy területek felé, és cserébe lelépült a szőlő-gyümölcs ágazat és az állattenyésztés”. Mondott ilyeneket korábban a gazt (amennyire az elhíresült videóból kivehető, valószínűleg a szűrés szerbtövisét) a napraforgótól megkülönböztetni nem tudó Magyar Péter is, aki az intenzívebb, nagyobb hozzáadott értékű, organikus mezőgazdasági termelés támogatását kérte számon az extenzív gabonatermelés helyett.

Nem ez az a hely, ahol ki lehet fejteni, hogy miért egymást kizáró elvárás az intenzív és az organikus mezőgazdasági termelés, továbbá a Magyar Péter által szorgalmazott organikus (ökológiai) gazdálkodás, és a Kökény Attila által képviselt, úgynevezett no-till (forgatás nélküli) gazdálkodás, mindössze arra hívom fel a figyelmet, hogy a fent idézett három vélemény beleillik abba a több évtizede, sok esetben a mezőgazdasághoz nem értő, nagyvárosi értelmiségiek által sulykolt képbe, mely szerint a magyar gazdálkodók nem tudnak nyereségesen termelni, amire az lenne a megoldás, hogy a gabonát meg kell vásárolni onnan, ahol azt alacsonyabb önköltséggel, hatékonyabban termelik meg, nekünk pedig át kell állni valami másra, „minőségi”, „munkaintenzív”, „magasabb hozzáadott értékű” stb. növény vagy állati termék előállítására.

A városi íróasztal-szakértőket nem zavarja, hogy mezőgazdasági munkaerőt találni gyakorlatilag lehetetlen, és arra is ritkán van konkrét ötletük, hogy mi lenne az a „más”. Ha mégis, akkor az általában valami felkapott divatnövény vagy divatállat, amit egy-két év múlva egy másik divatnövény vagy divatállat vált fel.

Kökény Attila annyiban kivétel, hogy ő legalább ért a mezőgazdasághoz, igaz, az ő véleménye esetében figyelembe kell venni, hogy egy konkrét gazdálkodási iskolát képvisel, a no-till gazdálkodást, és innentől kezdve számára mindenki idomított csimpánz, aki az elmúlt hatezer évben vagy akár ma, mechanikus talaj-előkészítést (szántást) végzett vagy végez.

A helyzet az, hogy a magyar gazdálkodók a fenti véleményekkel szemben sem nem idomított csimpánzok, sem nem gyengeelműek, a saját érdekeik felismerésére és ennek megfelelő viselkedésre képtelen egyének.

A magyar gazdálkodók ugyanúgy racionális, információkat gyűjtő, azokat feldolgozó, a gazdasági környezetet figyelő és mérlegelő gazdasági szereplők, mint bármely más vállalkozó.

A gazdasági környezet egyik eleme pedig a támogatási rendszer, amit – a Kéri László által leírtakkal szemben – nem a Fidesz talált ki, hanem az Európai Unió. Amit lehet szeretni vagy nem szeretni, a magyar gazdának azonban nem az a feladata, és nem is azzal foglalkozik, hogy ennek pozitív vagy negatív mivoltán töprengjen, hanem az, hogy ehhez igazodva hozza meg a saját gazdasági döntéseit – például hogy mit és milyen módszerrel termel. Ezért sem a gazdálkodókat, sem a magyar kormányt nem lehet számonkérni vagy hibáztatni.

Azért sem lehet a gazdákat hibáztatni, hogy egy régóta működő tevékenységet, amihez értenek, és amihez megfelelő eszközparkkal rendelkeznek, nem cserélnék le valami teljesen újra, nem ülnek fel múltó divatoknak, és nem kezdenek bele olyan dolgokba, amelyekhez nem értenek, és amelyekhez eszközeik sincsenek. Ha jobban belegondolunk, ez természetes: vajon elvárjuk egy kórboncnoktól, hogy végezzen inkább plasztikai sebészeti beavatkozásokat, mert az nyereségesebb annál, mint amihez ért és amit jelenleg csinál? Pedig a kórboncnok és a plasztikai sebész is orvos. Ráadásul ha végiggondoljuk az elmúlt évtizedek világmegváltó ötleteit a nutrienyésztesztől a struccfarmokon át a szarvasagancsból kinyerhető gyógyszeripari alapanyagokig, a szarvasgombától a különböző ázsiai zöldség- és fűszernövények termesztéséig, ezek eredménye óvatosságra kell hogy intsen bennünket.

Ami a veszteséges haszonnövények – gabonafélék – termelését illeti, ez a kijelentés meglehetősen sommás, és mint általában a sommás kijelentések, nem írja le megfelelően a valóságot. Egészen más a helyzet a Mezőföldön

vagy éppen a békési feketeföldön, és más a Homokhátságon. A gabonatermesztést nem hatékonynak nevezni, és mint ilyet, az egészet kidobni, annál is kevésbé érdemes, mert ha olyan helyről szeretnénk beszerezni a gabonát, ahol azt „hatékonyan” termelik, akkor például Ukrajnából kellene vásárolnunk. Ott igazán hatékonyan termelnek, génmódosítással és az EU-ban betiltott vegyszerekkel. Nem hiszem, hogy bárki érvelne amellett, hogy ilyen gabonából süssünk kenyeret vagy ilyen gabonával etessük a jószágokat, az adott esetben drágábban megtermelt, de jó minőségű, egészséges hazai gabona helyett.

Tekintettel továbbá arra, hogy az elmúlt években az összes megtermelt gabona 50-60 százalékát itthon használtuk fel, és 40-50 százalékát exportáltuk, a jelenleg megtermelt gabonamennyiség 50-60 százalékát, valamint az előlötti ellátásbiztonsági tartalékot mindenképpen meg kell termelnünk. Az önellátásnak és az ennek köszönhető ellátásbiztonságnak ugyanis önértéke van, a termelés költségeit függetlenül. Ráadásul ami igaz nemzeti szinten, az igaz mikroszinten is: egy állattartó biztonságát erősíti, ha jószágainak takarmányát minél nagyobb részben saját maga termeli meg, vagy közvetlen közelről be tudja szerezni. Innen közelítve még a Homokhátság egyes területein is van létjogosultsága a gabonatermelésnek.

Ami a támogatási rendszert illeti, Kéri László nemcsak a nagy képpel kapcsolatban, hanem a részleteket illetően is teljes tévedésben van.

Egyrészt a területalapú támogatás hektáronkénti mértéke független a termesztett kultúrától, legyen szó búzáról, kukoricáról, gyepről, szőlőről vagy gyümölcsről. A magyar gazdálkodók nem azért termelnek gabonát, mert arra több támogatás jár. Hanem – a fentebb leírtak szerint – egy sok tényezőt figyelembe vevő, racionális gazdasági döntés alapján. A gabonatermesztés pedig nem zárja ki azt, hogy mellette állattartással is foglalkozzanak. Sőt – és itt Kéri László ismételtelen nincsen tisztában a valósággal – az állattartásra további plusztámogatások is járnak. Az ember elgondolkodik, hogy ha Kéri László egyetlen mondatban három súlyos tárgyi tévedést vét, akkor hogyan lehet komolyan venni bármit, amit mond vagy ír.

Ami Magyar Pétert illeti, megszokhattuk, hogy amit állít, az a legtöbb esetben köszönviszonyban sincsen a valósággal, a kérdés mindig csak az: téved vagy hazudik? Az egymásra egyébként legkevésbé sem hasonlító szerbtövis és napraforgó összekeverése alapján az biztosan állítható, hogy nem ért a mezőgazdasághoz (sem). Ez persze nem zárja ki azt, hogy emellett hazudik is.

Mindenesetre tény, hogy állításával szemben a támogatási rendszer díjazza mind a magasabb hozzáadott értékű termények előállítását (állattartás, élelmiszeripar), mind az ökológiai gazdálkodást (a területalapú támogatások egy részének bizonyos környezetbarát gazdálkodási módokhoz kötése, ökológiai gazdálkodás támogatása, agrár-környezetgazdasági kifizetések).

A magyar mezőgazdaságnak számtalan problémája van. A támogatási rendszer megködtetése is sok kívánnivalót hagy maga után. A problémák azonban a legkevésbé sem azok, amelyeket a gazdákat pocskondiázó ellenzéki politikusok beazonosítanak. Feltehetjük a kérdést: ha még a problémák beazonosítására is képtelenek, mit várhatnak tőlük a magyar gazdák azok megoldásában? A válasz egyszer: semmit.

Felföldi Zoltán

A szerző közgazdász és gyakorló gazdálkodó

www.magyar nemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD

A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló